

VISIENOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Visienota een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk

1. SITUERING

Met de visienota 'een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk' biedt de Vlaamse overheid, vanuit een langetermijnperspectief, een leidraad aan de overheid en de cultuursector tot een cruciale heroriëntering van de cultuursector in functie van hoe artistieke creatie en het bewaren, verspreiden en voor een breed publiek beschikbaar maken van culturele content kan worden gestimuleerd in een omgeving die onder invloed van nieuwe technologieën digitaliseert.

'Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk' is één van de tien strategische doelstellingen voor het beleidsdomein Cultuur voor de regeerperiode 2014-2019.

De voorbije twee jaar legde de Vlaamse overheid de fundamenten voor een beleid m.b.t. digitalisering in de cultuursector. Digitalisering heeft betrekking op de economische, maatschappelijke, culturele en organisatorische transformaties die het gevolg zijn van digitale technologieën.

Deze visienota wil een antwoord bieden op het transformatief en disruptief effect dat digitale technologie heeft op de cultuursector. Dit effect genereert een belangrijke verschuiving in de relatie tussen cultuurparticipanten, culturele organisaties en culturele inhoud of content. In een traditioneel model wordt een cultureel product via een podium (bv. een museum, cultuurcentrum, bibliotheek, concertzaal) bij de cultuurparticipant gebracht. Digitale technologie haalt dit model onderuit. Culturele content komt centraal te staan en de relaties tussen maker, culturele organisatie en cultuurparticipant wijzigen structureel en fundamenteel. Een beleid dat de transformatie van de cultuursector onder invloed van digitale technologie wil stimuleren, moet zich daarom niet alleen richten op de culturele organisaties maar op dit volledige ecosysteem.

Culturele organisaties moeten zich aanpassen aan de digitale realiteit omdat die een grote impact heeft op de manier waarop gebruikers (cultuurparticipanten, maar ook culturele organisaties of organisaties uit andere domeinen) cultuur consumeren en/of zelf met de content aan de slag gaan.

De noden en uitdagingen werden aan de Vlaamse cultuursector gepresenteerd en afgetoetst tijdens een participatief traject op volgende momenten:

- Op 4 oktober 2016 reflecteerden professionals uit de cultuursector tijdens het Cultuurforum over de impact van digitale technologie op de toekomst van cultuur en cultuurbeleid in Vlaanderen.
- Halfweg 2017 leverde KPMG de studie “Operationeel netwerkmodel voor gecoördineerde decentrale digitale dienstverlening voor de cultuursector” op. Deze studie tekent de krijtlijnen van een digitaal ecosysteem voor de cultuursector(en).
- Op 26 september 2017 werd dit rapport voorgesteld op het sectormoment “Een cultuurbeleid in het digitale tijdperk” en ging de culturele sector in dialoog met de resultaten van de studie. Ze leverde bouwstenen voor verdere reflectie.

Het doel van de visienota is om concrete aanzetten te geven tot beleidsbeslissingen, zowel door de overheid als door de culturele organisaties zelf, over een tijdsperspectief van 10 jaar. De visienota zal geïmplementeerd worden volgens verschillende prioriteiten en dit in verschillende fasen. Acties zullen vaak onderling afhankelijk zijn van elkaar, waarbij een aantal de randvoorwaarden vervullen en een kader creëren, om andere acties in de toekomst te kunnen uitvoeren.

Vertrekkende van een aantal basisprincipes, staan in deze visienota zeven speerpunten centraal waarrond de overheid en culturele organisaties acties kunnen ondernemen om de cultuursector te laten aansluiten op de uitdagingen en kansen van digitalisering:

1. Open en toegankelijke digitale culturele content;
2. Digitale innovatie;
3. Expertiseontwikkeling en -deling;
4. Radicaal digitale organisaties;
5. Een digitale netwerkinfrastructuur voor Vlaanderen;
6. Digitale contentcreatie;
7. Beleidsinstrumenten voor een digitale toekomst.

Als bijlage gaat de uitgewerkte visienota.

2. VOORSTEL VAN BESLISSING VAN DE VLAAMSE REGERING

1. Hecht haar goedkeuring aan bovengenoemde visienota met dien verstande dat deze goedkeuring geen enkel extra financieel of budgettair engagement inhoudt;
2. Stemt er mee in dat:
 - 2.1 de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel de elementen van voornoemde nota vertaalt naar een concreet actieplan;
 - 2.2 de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel op basis van deze nota de communicatie kan voeren.

Sven GATZ
Vlaams Minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

Bijlage:

- Visienota 'een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk'.